

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXXIX. — Izdan in razposlan dne 28. aprila 1906.

Vsebina: (St. 87 in 88.) 87. Razglas o dopustilu z električno silo obratovane male železnične proge s pravilnim tirom od Dietrichsteinovega trga v Gradcu v predmestje Št. Peter. — 88. Dopustilnica za lokalno železnico od Nemotic v Koričan.

87.

Razglas ministrstva za železnice z dne 19. aprila 1906. l.

o dopustilu z električno silo obratovane male železnične proge s pravilnim tirom od Dietrichsteinovega trga v Gradcu v predmestje Št. Peter.

C. kr. ministrstvo za železnice je na podstavi in po določitvah zakonov z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) in z dne 24. decembra 1905. l. (drž. zak. št. 216) v porazumu z udeleženi c. kr. ministrstvi in s c. in kr. državnim vojnim ministrstvom po pogojih in načinih, bliže ustanovljenih v naslednjem, graški tramvajski družbi v Gradcu podelilo dopustilo za gradnjo in obrat z električno silo obratovane male železnične proge s pravilnim tirom od Dietrichsteinovega trga v Gradcu v predmestje Št. Peter.

§ 1.

Za dopuščeno železnico uživa družba finančne ugodnosti, navedene v členu V zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.).

Doba v členu V., lit. d) gorenjega zakona omenjenih oprostil od davkov se ustanavlja na 15 let, računaje od današnjega dne.

§ 2.

Družba je dolžna, dokončati gradnjo skraja oznamene male železnične proge najpozneje v šestih mesecih, računaje od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter po njej tudi vzdrževati obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo do 31. dne decembra 1948. l.

Da se bo držala gorenjega roka za gradnjo, mora družba na zahtevo c. kr. državne uprave dati primerno zagotovilo položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novi varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gorenja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 3.

Da izdela dopuščeno malo železnično progo, se podeljuje družbi pravica razlastitve po določitvah dotičnih zakonitih predpisov.

Isto pravico je družbi podeliti tudi zastran tistih dovlacnic, ki bi se imele narediti, in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§ 4.

V kolikor bi se v napravo dopuščene male železnične proge rabile javne ceste, mora družba

dobiti privolilo tistih, ki so dolžni vzdrževati te ceste, oziroma tistih oblastev ali organov, ki imajo po veljajočih zakonih pravico dajati privolilo v rabo ceste.

§ 5.

Družbi se je ob gradnji in obratu dopuščene male železnične proge držati vsebine te dopustilnice in tehniških dopustilnih pogojev, ki jih postavi ministrstvo za železnice, pa tudi semkaj merečih zakonov in ukazov, zlasti zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), v kolikor se po določilih v oddelku B zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) uporabljajo za male železnice, potem zakonov in ukazov, ki se morebiti dadó v bodoče, naposled pa še tega, kar ukažejo ministrstvo za železnice in sicer poklicana oblastva.

§ 6.

V ostalem naj se šteje s početka oznamljena mala železnična proga za celokupno sestavino mreže z električno silo obratovanih malih železničnih prog v Gradcu in okolici, ki je predmet razglasov c. kr. ministrstva za železnice z dne 22. oktobra 1897. l. (drž. zak. št. 256), z dne 25. oktobra 1900. l. (drž. zak. št. 183) in z dne 15. marca 1902. l. (drž. zak. št. 58); temu primerno naj se §§ 6 do všteti 14 na prvem mestu omenjenega razglasa zmislu primerno uporabljajo tudi na to progo z izpremembami, pogojenimi s § 6 razglasa c. kr. ministrstva za železnice z dne 25. oktobra 1900. l. (drž. zak. št. 183).

Wrba s. r.

88.

Dopustilnica z dne 21. aprila 1906. l.

za lokalno železnico od Nemotic v Koričan.

Na podstavi Najvišjega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministristvi graščaku Ljudevitu Wittgensteinu na Dunaju po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, v zmislu določil zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238), ter zakonov z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) in z dne 24. decembra 1905. l. (drž. zak. št. 216) zaproseno

dopustilo za gradnjo in obrat le za javni promet blaga določene lokomotivne železnice, ki jo bo kot lokalno železnico s pravilnim tirom napraviti od postaje Nemotice priv. avstr. ogrske družbe državnih železnic v Koričan.

§ 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživa koncesijonar v členu V zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) omejenе ugodnosti.

§ 2.

Koncesijonar je dolžen, gradnjo dopuščene železnice dokončati najdalje v enem letu in pol, računa je od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter vzdrževati po njej obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bo držal gorenjega roka za gradnjo in pa da izvrši in opremi železnico, kakor zahteva dopustilo, naj dá koncesijonar na zahtevo državne uprave zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gorenja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 3.

Da izdela dopuščeno železnico, se podeljuje koncesijonarju pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeljuje koncesijonarju tudi zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredé in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§ 4.

Koncesijonarju se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice ravnati po vsebini te dopustilnice in po dopustilnih pogojih, postavljenih po ministristvu za železnice, in pa po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa po redu za obrat železnic z dne 16. no-

vembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem po zakonih in ukazih, ki se dadó morda v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, toliko, kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebno na zmanjšano vozno brzino, zdelo dopustno ministrstvu za železnice, in gledé tega bodo veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá ministrstvo za železnice.

§ 5.

Znesek napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res porabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice, všteti nabavo vozil ter za dotacijo glavnične reserve, ki jo določi državna uprava, in se izkažejo pravilno, prištevši interkalarnе obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, postavljati v račun nikakršni drugi stroški.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti k napravni glavnici, če je privolila državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški izkažejo pravilno.

Vso napravno glavnico je odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtežu, ki ga odobri državna uprava.

§ 6.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9, lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let, računaje od današnjega dne, ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava sme izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v § 2 ustanovljene o dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, kolikor bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu § 11, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§ 7.

Koncesijonar nima pravice oddajati obrat dopuščene železnice tretjim osebam, razen če državna uprava to izrečno dovoli.

Državni upravi se pridružuje pravica, prevzeti obrat dopuščene železnice in ga v potem še ostali dopustilni dobi voditi na račun koncesijonarja zlasti v primeru, če bi dobila direktno stično zvezo s kako železnico, ki jo vsakčas obratuje država.

V tem primeru mora koncesijonar stroške, ki so res nastali vsled tega obratovanja, eventualno katere je poprečno določiti, povrniti državni upravi.

V ostalem je načinc, kako je voditi ta obrat, uravnati z obratno pogodbo, ki se sklene s koncesijonarjem.

§ 8.

Koncesijonar ima dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), vsakčas dopuščati državni upravi na njeno zahtevanje skupno rabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se šele napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dati odpravljati cele vlake ali posamezne vozeve po skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§ 9.

Državna uprava si pridružuje pravico, da sme dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat oddana, odkupiti vsakčas po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo podjetje v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti doneski najslabejših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

2. Če se železnica odkupi pred pretekom v § 1 ustanovljene začasne davčne prostosti, je v ostali dobi davčne prostosti tako najdeni poprečni čisti donos teh petih let odkupna renta, ki jo je izplačati davka prosto.

Za čas po preteku davčne prostosti je hkratu odkupno rento ovedeti tako, da se od donosov, privzetih v poprečni račun, izračuni davek z dokladi vred po odstotnem postavku dotičnih let in odbije od donosov. K temu, kar je ostanka, se z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je nadalje od odkupne rente plačevati po § 131, lit. a) za-

kona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), priračuni ena devetinka tega čistega donosa kot pribitek.

3. Če bi se železnica odkupila po preteku začasne davčne prostosti, določene v § 1, tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki, dokladi in drugačnimi javnimi davščinami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta preračunati davek z dokladi vred po odstotnem postavku dotičnih let ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donesku pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetinke teh čistih donoskov.

4. V zmislu spredaj stoječih določil ovedeni poprečni čisti donesek je potem koncesionarju kakor odškodnino za odkup železnice v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

5. Ko bi se pa železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po spredaj stoječih določilih najdeni poprečni čisti donos brez pribitka, navedenega v odstavkih 2 in 3, ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je enak letnini, potrebni za štiriodstotno obrestovanje in razdolžbo po državni upravi odobrene napravne glavnice ves čas, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država izplačuje spredaj navedeno letnino v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne koncesionarju rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

6. Državi se pridržuje nadalje pravica, da sme kadarkoli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki jih je po določilih spredaj stoječih točk plačevati koncesionarju, plačati glavnico, ki je enaka, računaje obresti od obresti, po štiri od sto na leto, diskontovani glavnčni vrednosti tega plačila — seveda odbivši pribitek, obsežen morda v zmislu določil odstavkov 2 in 3 v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

7. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupaprde država, izplačavši odškodnino, predpisano v št. 1 do 6, brez daljnjé odpate v bremen čisto last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštévši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarja, in postranska opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnčne reserve, kolikor niso bile že določili primerno uporabljene z odobrilom državne uprave.

8. Sklep državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki se mora zgoditi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposrednje zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi:

- a) čas, od katerega se opravi odkup;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj, bodisi kakor pritiklina železniškega podjetja, bodisi v založbo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preidejo na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše poprave odkupne cene (št. 1 do 6), ki jo je ovedeti začasno, s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

9. Državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo postaviti ob enem posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka prodaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve tega posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali provzročujejo trajno obremenjenost.

10. Koncesijonar je dolžen poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesijonar ne izpolnil te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesijonarja in brez sodnega posredovanja prevzeti v fizično posest oznamenjene imovinske predmete.

Počenši s časom odkupa se bode odkupljena železnica obratovala za račun države, in potemtakem so vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do gorenjega časa nastale obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

11. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 8) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesijonar je dolžen, državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago dati pravne listine, katere bi bile morda še potrebne z njegove strani.

§ 10.

Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristoještva, vštrevši vozila,

gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kakę dovlačnice, ki so last koncesijonarja, in postranska opravila, ter iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve v obsegu, povedanem v § 9, odstavku 7.

Ko mine to dopustilo, in pa tudi, ko se odkupi železnica (§ 9), obdrži koncesijonar last rezervnega zaklada, napravljenega iz lastnega donosa podjetja, in pa kar bi imel po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih in pridobljenih iz lastne imovine, katera si je koncesijonar sezidal ali pridobil sam po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da te reči niso pritiklina železnice.

§ 11.

Državna uprava ima pravico se prepričati, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

Državna uprava ima tudi pravico, po odposlanem organu pregledovati gospodarstvo, in sosebno po nadzornikih, pošiljanih ob stroških koncesijonarja, kakorkoli se ji zdi primerno, pregledovati, da se izvaja gradnja po projektu in pogodbi.

§ 12.

Državni upravi se nadalje pridržuje pravica, da se smé, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Wrba s. r.

